

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 2 maja 2024 r.

Poz. 3518

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.321.2024 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 26 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXVIII/657/24 Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Łaziska Górne na 2024 rok, w całości, jako sprzecznej z art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580), dalej jako „ustawa.”

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 marca 2024 r. Rada Miejska w Łaziskach Górnych podjęła uchwałę Nr LXVIII/657/24 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Łaziska Górne na 2024 rok, stanowiący załącznik do uchwały, dalej jako „Program”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 11a ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 27 marca 2024 r.

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 i ust. 2 ustawy – *Rada gminy, wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:*

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;*
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;*
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;*
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;*
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;*
- 6) usypianie ślepych miotów;*
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;*
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.*

Natomiast, jak wynika z treści art. 11a ust. 5 ustawy – *Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.*

Należy również zaznaczyć, że organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

W kontekście powyższych rozważań oraz biorąc pod uwagę zakres spraw podlegających uregulowaniu w oparciu o ww. delegację ustawową stwierdzić należy, iż uchwalony przedmiotową uchwałą Program nie spełnia ustawowych przesłanek określonych w przepisach ustawy. Ustawodawca w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy enumeratywnie wskazał zakres regulacji, która winna być unormowana w powyższym programie. Ze sformułowania *program obejmuje w szczególności* nie można wyprowadzać wniosku o całkowicie fakultatywnym zakresie jego regulacji. Zakres swobody rady gminy w tym przypadku nie oznacza możliwości odstąpienia od uregulowania spraw, które powinny być określone w programie, lecz zobowiązuje do dokładnego określenia w nim wszystkich wskazanych w delegacji ustawowej elementów.

Tymczasem treść Programu nie zawiera elementów obligatoryjnych przewidzianych ustawą.

Zgodnie z przepisem § 16 Programu Rada postanowiła, iż: *Wysokość środków finansowych na realizację zadań wynikających z Programu została określona i zabezpieczona w Budżecie Miasta Łaziska Górne w Uchwale Rady Miejskiej Nr LXV/632/23 z dnia 19.12.2023 r. w dziale 900, rozdział 90013: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku, dożywotnia opieka nad bezdomnymi kotami i psami w schronisku wraz z transportem – 88.820,00 zł, 2) zakup karmy dla kotów wolno żyjących – 5.000,00 zł, 3) odławianie bezdomnych zwierząt – 10.800,00 zł, 4) kastracja i sterylizacja zwierząt w schroniskach – 10.000,00 zł, 5) kastracja i sterylizacja zwierząt wolno żyjących – 24.000,00 zł, 6) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt – 5.000,00 zł, 7) usypianie ślepych miotów – 3.380,00 zł, 8) zakup usług w zakresie utrzymania bezdomnych zwierząt gospodarskich – 3.000,00 zł, 9) zakup domków całorocznych dla wolno żyjących kotów – 2.000 zł.*

Zdaniem organu nadzoru wymienionym wyżej przepisem Rada Miejska w Łaziskach Górnych nie dokonała wyczerpującego podziału środków na poszczególne zadania. Rada bowiem nie wskazała kwoty środków przeznaczonych na zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, której obowiązek określenia wynika z art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wymaga podkreślenia, że przez określenie sposobów wydatkowania należy rozumieć wskazanie konkretnych form ich wykorzystania, ukierunkowanych na osiągnięcie celów programu. Koniecznym jest więc co najmniej dokonanie podziału tych środków na poszczególne zadania ujęte w programie (jako że to stanowi o realności realizacji poszczególnych zadań). Tylko powiązanie uchwalonej kwoty środków finansowych przeznaczonych na realizację programu z konkretnym sposobem ich wydatkowania pozwala przyjąć, że nie jest on fikcją i umożliwia faktycznie wykonanie poszczególnych zadań. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 stycznia 2019 roku, *sygn. akt: II SA/Bd 1280/18* wyjaśnił, że w art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt ustawodawca użył sformułowania „program zawiera” wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposobu wydatkowania tych środków. Wskazuje to jednoznacznie na konieczność zamieszczenia obu wymienionych w tym przepisie elementów w treści uchwalanego przez organ gminy programu. Jest to więc norma o charakterze *iuris cogentis* i jej pominięcie lub niewłaściwe zastosowanie w uchwale, prowadzić musi do jej wyeliminowania z porządku prawnego w całości. Lokalny prawodawca zobowiązany został zatem przepisem art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt nie tylko do wskazania wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań program, ale także do określenia sposobu ich wydatkowania. Użyte przez ustawodawcę określenie „sposób wydatkowania” środków finansowych, oznacza przedstawienie w programie, jako obligatoryjnego elementu, sposobu rozdysponowania puli środków finansowych przeznaczonych na poszczególne cele i założenia przyjęte w programie. Czym innym jest wskazanie sposobów realizacji celów programu, a czym innym konkretne i jednoznaczne ustalenie w ramach przewidzianych środków sposobów ich wydatkowania,

które z oczywistych względów powinny być zgodne z celami i przyjętymi założeniami programu. Przez określenie sposobów wydatkowania należy rozumieć wskazanie konkretnych form ich wykorzystania, ukierunkowanych na osiągnięcie celów programu. Koniecznym jest więc co najmniej dokonanie podziału tych środków na poszczególne zadania ujęte w programie (jako że to stanowi o realności realizacji poszczególnych zadań objętych programem) i określenie jak będą one rozdysponowywane (tak również: wyrok NSA z dnia 14 czerwca 2017 roku, sygn. akt: II OSK 1001/17, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 29 sierpnia 2018 roku, sygn. akt: II SA/Go 485/18; wyrok WSA w Opolu z dnia 29 września 2015 roku, sygn. akt: II SA/Op 253/15). Zatem Rada Miejska nie uregulowała prawidłowo wskazania wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu oraz sposobu wydatkowania tych środków, gdyż nie dokonała podziału środków finansowych na poszczególne cele i zadania ujęte w Programie. Tym samym Rada nie wypełniła delegacji z art. 11a ust. 5 ustawy.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada nie wypełniła prawidłowo upoważnienia ustawowego, co stanowi istotne naruszenie prawa, tj. art. 7 Konstytucji RP w zw. z art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy, skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości.

Ponadto przedmiotowa uchwała jest obciążona inną nieprawidłowością, skutkującą koniecznością stwierdzenia jej nieważności w całości.

Rada Gminy nie określiła, stosownie do wymogu § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. Nr 116 poz. 753), czy odławianie bezdomnych zwierząt ma charakter stały, czy też okresowy. W przepisów uchwały Rada wskazuje jedynie podmiot, który będzie wykonywał to zadanie (§ 7 Programu). Regulacje te nie są jednak wystarczające, aby jednoznacznie stwierdzić, jaki charakter: stały (odbywający się przez cały czas obowiązywania programu) czy okresowy (zintensyfikowany w określonym przedziale czasowym) przybiorą te działania. Brak natomiast takiego wskazania przesądza o tym, że obowiązek wynikający z ustawy nie został w pełni zrealizowany. Powyżej wskazane stanowisko organu nadzoru znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 12 grudnia 2017 r., sygn. akt II SA/Rz 1022/17, CBOSA, wskazano, że: „(...) zgodnie z treścią § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. z 1998 r. Nr 116, poz. 753, zwane dalej: rozp. MSWiA) wyłapywanie zwierząt bezdomnych ma charakter stały lub okresowy, w zależności od treści uchwały, podjętej przez radę gminy, o której mowa w art. 11 ust. 3 u.o.z. Zatem organ stanowiący gminy powinien ustalenia dotyczące czasu odławiania zawrzeć w uchwale, wskazując czy wyłapywanie zwierząt na terenie gminy będzie miało charakter stały (odławianie przez czas obowiązywania programu) czy też okresowy (odławianie następujące wyłącznie w określonych z góry czasokresach). Zdaniem Sądu, rada wypełni obowiązek wskazania okresowego charakteru wyłapywania zwierząt bezdomnych, jeżeli precyzyjnie określi okresy czasu w ramach rocznego okresu obowiązywania tego aktu, w jakich podmioty odpowiedzialne za to zadanie będą odławiać zwierzęta bezdomne. Dzięki tym zapisom właściciele zwierząt mają uzyskać informację o tym kiedy (przez cały rok, przez określony z góry okres w roku) mogą spodziewać się czynności odławiania (...).

Niezależnie od powyższych naruszeń, należy zwrócić uwagę na sprzeczność z prawem poszczególnych przepisów uchwały:

W § 4 ust. 10 Programu Rada postanowiła: *Celem programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie miasta Łaziska Górne oraz opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt. Program obejmuje: zapewnienie miejsca w gospodarstwie rolnym zwierzętom gospodarskim odebranych czasowo ich właścicielowi na podstawie decyzji Burmistrza Miasta Łaziska Górne oraz bezdomnym zwierzętom gospodarskim.*

Wskazanie na „zwierzęta odebrane czasowo” oraz „bezdomne” zwierzęta gospodarskie stanowi przekroczenie delegacji ustawowej wynikającej z art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy, bowiem ustawa wskazuje na zwierzęta gospodarskie bez jakiegokolwiek wyodrębnienia. Ustawodawca w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy zawarł możliwość umieszczenia w gospodarstwie rolnym każdego zwierzęcia gospodarskiego, które w zaistniałym stanie faktycznym wymaga takiego umieszczenia. Zatem brak jest podstaw prawnych do zawężającego rozumienia tego przepisu (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 25 października 2022 r., sygn. akt II SA/Łd 481/22).

W § 5 ust. 2 Programu Rada postanowiła, iż: *Bezdomne, odłowione koty przed przewiezieniem ich do schroniska lub oddania do adopcji, będą mogły być przekazywane do czasowego miejsca przetrzymywania zwierząt, prowadzonego przez organizację pozarządową, której statutowym celem działania jest opieka nad zwierzętami.*

W ocenie organu nadzoru zawarte uchwały unormowanie nie spełnia wymogów poprawnej legislacji. Z przytoczonej powyżej regulacji nie wynika w jakich konkretnie sytuacjach odłowione koty będą przekazywane do czasowego miejsca przetrzymywania zwierząt, ani jak długo będą tam przetrzymywane. Podkreślenia natomiast wymaga, że zasada określoności regulacji prawnych wymaga, aby przepisy prawne były formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 listopada 2006 r., SK 42/05 (OTK-A 2006/10/148), odwołując się do prezentowanego w swoich wcześniejszych wyrokach stanowiska w kwestii znaczenia konstytucyjnej zasady określoności regulacji prawnych stwierdził, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału, wymóg ten wynika z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji. Każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego. Dopiero spełnienie tego warunku podstawowego pozwala na jego ocenę w aspekcie pozostałych kryteriów. Tworzone przepisy powinny być zatem jasne i jednoznaczne. „Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwania mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Związana z jasnością precyzja przepisu winna przejawiać się w konkretności nakładanych obowiązków i przyznawanych praw tak, by ich treść była oczywista i pozwalała na wyegzekwowanie (wyrok z 21 marca 2001 r., sygn. K 24/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 51, s. 312). „Stanowienie przepisów niejasnych i wieloznacznych jest naruszeniem Konstytucji. Odwołując się do powyższego, również przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny. Adresat takiego przepisu powinien wiedzieć, w jaki sposób ma się zachować, bądź jakie uprawnienia na mocy tego przepisu mu przysługują. Z kolei organ stosujący przepis musi wiedzieć w jaki sposób go zinterpretować. Przepisy o niedookreślonej (niewystarczająco określonej) lub niezrozumiałej treści należy uznać za sprzeczne z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą poprawnej legislacji (wyroki TK z dnia 17 grudnia 2002 r., U 3/02, oraz z dnia 13 września 2005 r., K 38/04).

W § 6 ust. 1 pkt 6 Programu Rada postanowiła: *Opieka nad kotami wolno żyjącymi realizowana będzie przez: elektroniczne znakowanie psów i kotów prowadzone nieobowiązkowo przy zabiegach sterylizacji i kastracji.*

Natomiast zgodnie z § 12 Programu: *1) Plan znakowania zwierząt na terenie miasta Łaziska Górne obejmuje nieodpłatne czipowanie psów i kotów oraz darmowy wpis do Międzynarodowej Bazy Danych Safe-Animal należących do właścicieli zwierząt, którzy zameldowani są na terenie miasta Łaziska Górne; 2) Znakowanie psów i kotów przeprowadzane jest w następujących gabinetach weterynaryjnych: a. Gabinet Weterynaryjny, Leczenie zwierząt domowych „EMKA-VET” Magdalena Karkula, Artur Michalski sp.j. ul. Powstańców 8, 43-173, Łaziska Górne, b. Starosta Czesław, lek. wet. Gabinet ul. Dworcowa 26, 43-170 Łaziska Górne, c. Gabinet Weterynaryjny „Z pazurem”, ul. Jana Pawła II 5, 43-170 Łaziska Górne, d. Przychodnia Weterynaryjna OMNIWET lek. wet. Aleksander Tabacki, ul. św. Wawrzyńca 12 a, 43-180 Orzesze, e. Gabinet weterynaryjny „Pod Nosem”, Mikołowska 245, 43-187 Orzesze. 3) W gabinecie weterynaryjnym właściciele psów i/lub kotów zobowiązani są do okazania książeczki zdrowia lub innego dokumentu potwierdzającego prawa do zwierzęcia. W przypadku psów właściciel dodatkowo zobowiązany jest do okazania aktualnego zaświadczenia potwierdzającego przeprowadzenie szczepienia przeciwko wściekliznie. 4) Znakowanie psów i kotów jest nieobowiązkowe. 5) Ostateczny termin oznakowania czipem psów i/lub kotów upływa 30 listopada 2024r.*

Zadanie znakowania zwierząt jest zadaniem fakultatywnym Programu, jednak jeżeli Rada Miejska decyduje się na jego realizację, powinna wyodrębnić na nie środki finansowe. W przeciwnym razie Program jest w tym zakresie niemożliwy do wykonania. Brak zaplanowania przez Radę środków finansowych wydatkowanych na ww. zadanie świadczy o braku jego rzeczywistej realizacji. W niniejszym Programie nie przewidziano środków finansowych na realizację zadania znakowanie psów i kotów stosownie do art. 11a ust. 3 ustawy, co stanowi jego naruszenie.

Nadto, organ nadzoru zauważa, że Rada w § 6 ust. 1 pkt 6 Programu – jako zadanie w zakresie opieki nad wolno żyjącymi kotami zaplanowała elektroniczne znakowanie psów. Regulacja taka narusza zasady porządnej legislacji wynikające z art. 2 Konstytucji RP.

W § 11 ust. 4 Programu Rada wskazała, iż: *Zwłoki uśpionych zwierząt muszą być odpowiednio zabezpieczone do czasu zabrania ich przez podmiot zajmujący się zbieraniem i transportem martwych zwierząt do utylizacji, z którym schronisko lub lekarz weterynarii wykonujący zabieg powinien mieć podpisaną umowę.*

Powyżej przytoczona regulacja wykracza poza delegację wynikającą z przepisu art. 11a ust. 2 ustawy. Zawarcie w akcie organu stanowiącego gminy przepisu, który wykracza poza przyznaną temu organowi kompetencję uchwałodawczą, narusza również zasadę legalizmu wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Jest to zasada, z której wynika w szczególności zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej, a tym samym nakaz, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej.

W § 14 Programu Rada postanowiła, iż: *Całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt prowadzi „Schronisko” na podstawie umowy zawartej z Miastem Łaziska Górne. Interwencja zostanie przeprowadzona na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez Burmistrza Miasta Łaziska Górne. Świadek lub uczestnik takiego zdarzenia drogowego może je zgłosić osobiście lub telefonicznie Straży Miejskiej w Łaziskach Górnych (tel. 32 224 44 71).*

W ocenie organu nadzoru, powyższego nie można uznać za prawidłowe, gdyż zadanie dotyczące zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt nie może być realizowane przez schronisko. Jak wynika z art. 11a ust. 4 ww. ustawy, realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3-6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt. Wskazana regulacja nie odsyła do art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy o ochronie zwierząt, zatem Rada Miejska w Łaziskach Górnych nie była upoważniona do przekazania zadania z zakresu zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt schronisku dla zwierząt.

W orzecznictwie jednolicie podkreśla się, iż rada gminy w celu wypełnienia normy przepisu art. 11a ust. 2 pkt 8 ustawy – powinna wskazać *expressis verbis* konkretny podmiot (podmioty), realizujący ustawowy nakaz zapewnienia całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Podkreślić też trzeba, że wskazanie w uchwale konkretnego podmiotu, zobowiązanego do całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych spełnia też ważną rolę informacyjną. Pozwala bowiem natychmiast po zdarzeniu drogowym przekazać zwierzę, które w jego wyniku ucierpiało, do wskazanej lecznicy weterynaryjnej lub do określonego lekarza weterynarii, w celu zapewnienia opieki (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt II SA/Go 117/17, CBOSA, wyrok WSA w Gliwicach z dnia 10 listopada 2021 r., sygn. akt. II Sa/Gl 924/21, CBOSA).

Zgodnie z przepisem § 15 ust. 3 Programu *Urząd Miejski Łaziska Górne w trosce o los zwierząt z terenu miasta Łaziska Górne i związanych z nimi wydatkami, monitoruje „Schronisko” poprzez: przeprowadzenie co najmniej 2 razy w roku za pośrednictwem wyznaczonego przez Burmistrza Miasta Łaziska Górne pracownika „Wydziału Infrastruktury Miejskiej” osobistych kontroli w siedzibie „Schroniska” dotyczących rejestru przyjmowanych zwierząt z terenu miasta Łaziska Górne, w którym odnotowuje się historię zwierzęcia od chwili jego pojawienia się do opuszczenia „Schroniska” oraz sprawdzenie warunków w jakich przebywają zwierzęta.*

W ocenie organu nadzoru, organ stanowiący gminy nie jest uprawniony do nakładania na konkretny wydział Urzędu Miejskiego (tu: Wydział Infrastruktury Miejskiej) określonych zadań. Kompetencje w tym zakresie posiada wyłącznie organ wykonawczy (tu: Burmistrz), gdyż zgodnie z treścią art. 33 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy (tu: Miasta) określa regulamin organizacyjny nadany przez Burmistrza w drodze zarządzenia. Z kolei według art. 33 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest kierownikiem urzędu gminy oraz zgodnie z ust. 5 tego przepisu zwierzchnikiem służbowym pracowników urzędu. Wymaga podkreślenia, że podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie i powierzenie jej wykonania Burmistrza otwiera dopiero drogę dla organu wykonawczego miasta do podjęcia działań zmierzających do doprowadzenia do wykonania tej uchwały. Burmistrz, określając sposób wykonania uchwały, winien wyznaczyć osoby i wydziały urzędu odpowiedzialne za wykonanie całości lub części zadań wynikających z tego aktu. Zatem to organ wykonawczy jest organem właściwym do określenia sposobu wykonywania przedmiotowej uchwały oraz zlecenia poszczególnym komórkom organizacyjnym Urzędu zadań zmierzających do realizacji ww. uchwały. Reasumując, przepisy uchwały, w których wskazano konkretny wydział (§ 1 pkt 1, § 3 pkt 1, § 15 Programu) podjęto z naruszeniem art. 33 ust. 2 i 3 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 7 Konstytucji RP, co uzasadnia stwierdzenie jego nieważności.

Powyżej opisane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXVIII/657/24 Rady Miejskiej w Łaziskach Górnych z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Łaziska Górne na 2024 rok – w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz